

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Анатолій КОВРОВ

2024 р.

ПРОГРАМА

та критерії оцінювання фахового вступного випробування
зі спеціальності

191 Архітектура та містобудування

освітньо-наукова програма підготовки

Архітектура та містобудування

Ступінь вищої освіти
Доктор філософії

Вступ на основі
Спеціаліст, магістр

СХВАЛЕНО

на засіданні Приймальної комісії
Протокол № 20
від « 04 » липня 2024 р.

I. ОПИС ПРОГРАМИ

Програма вступних випробувань для вступу на навчання до аспірантури на здобуття ступеня "доктор філософії" зі спеціальності 191 "Архітектура та містобудування" на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст" або ступеня "магістр" розроблена з урахуванням вимог, викладених у Правилах прийому до аспірантури Одеської державної академії будівництва та архітектури у 2024 році.

Прийом вступників, що мають диплом магістра (спеціаліста) для здобуття ступеня Доктора філософії проводиться зі спеціальностей, зазначених у Правилах прийому Одеської державної академії будівництва та архітектури у 2024 році за результатами вступних випробувань.

Вступні випробування відбуватимуться у формі усного завдання. Завдання містить запитання з дисциплін циклу професійної підготовки магістрів (спеціалістів) з галузі знань 19 Архітектура та будівництво.

Кожне завдання вступного випробування складається з чотирьох запитань. Випробування розраховане на 120 хвилин.

За вірні відповіді в повному обсязі за кожне питання білету вступник отримує по 50 балів.

Загальна оцінка за вступне випробування визначається як сума балів за відповіді на чотири питання й максимальне її значення – 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку має набрати вступник для отримання позитивної оцінки за результатами фахового вступного випробування зі спеціальності – 100 балів.

Підсумки вступних випробувань оголошуються вступникам приймальною комісією академії.

II. ЗМІСТОВА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Архітектурне проєктування будівель і споруд

1. Основні типи житлових будівель. Види житлової забудови. Висотні житлові будинки. Багатофункціональні житлові комплекси.

2. Будинки системи освіти, виховання та підготовки кадрів. Дитячі дошкільні установи: дитячі дошкільні установи загального, спеціального й оздоровчого типу; дома дитини й дошкільні дитячі будинки; дошкільні установи, об'єднані з початковою або основною школою. Навчальні заклади: загальноосвітні та спеціалізовані школи; загальноосвітні спеціальні й санаторні школи-інтернати; міжшкільні учбово-виробничі комбінати; позашкільні установи; професійно-технічні навчальні заклади; вищі навчальні заклади; інститути підвищення кваліфікації фахівців.

3. Будинки й споруди для охорони здоров'я й відпочинку: лікувально-профілактичні установи; санітарно-профілактичні установи; установи судово-медичної експертизи; аптечні установи; санаторії й санаторії-профілакторії; установи відпочинку й туризму.

4. Будинки й споруди фізкультурно-оздоровчі й спортивні: відкриті фізкультурно-спортивні споруди; будинки й криті споруди; фізкультурно-спортивні й фізкультурно-оздоровчі комплекси.

5. Будинки культурно-видовищних і культових установ: видовищні будинки (театри, концертні зали, кінотеатри, цирки); будинки дозвілля (клуби, центри культури й дозвілля та ін.); музеї й виставки; бібліотеки; культові будинки, споруди й комплекси.

6. Будинки підприємств торгівлі й громадського харчування: будинки підприємств роздрібної торгівлі; будинки підприємств громадського харчування.

7. Будинки підприємств побутового обслуговування: комплексні підприємства побутового обслуговування; лазні, лазньо-оздоровчі комплекси; хімчистки й пральні.

8. Будинки установ соціального захисту населення: територіальні центри соціального обслуговування; дома-інтернати загального й спеціального типу.

9. Будинки науково-дослідних установ, проектних і громадських організацій і керування: будинки науково-дослідних інститутів; будинки проектних і конструкторських організацій; будинки інформаційних центрів; будинки органів керування; будинки для громадських організацій; будинки кредитування, страхування й комерційного призначення. Банки й банківські сховища; будинки архівів.

10. Транспортні будинки й споруди, призначені для обслуговування пасажирів: вокзали всіх видів транспорту; контори обслуговування пасажирів і транспортних агентств, касові павільйони.

11. Будинки для комунального господарства (крім виробничих, складських і транспортних будинків і споруд): будинки готельних підприємств, мотелів і кемпінгів; будинки для цивільних обрядів, похоронні бюро, крематорії; будинки житлово-експлуатаційних установ; громадські туалети.

12. Багатофункціональні будинки й комплекси, що включають приміщення різного призначення.

13. Напрямки інтеграції різних видів діяльності в спорудах та їх вплив на їх просторову структуру.

14. Основи розвитку виробничих будівель. Їх класифікація. Виробничі будівлі як містобудівний фактор.

15. Сучасні особливості та перспективи розвитку виробничих будівель і споруд.

16. Пам'ятка історії та архітектури. Надайте класифікацію об'єктів культурної спадщини. Фактори, що визначають об'єкт як пам'ятку архітектури.

Історико-архітектурний опорний план. Охоронні зони історико-архітектурного опорного плану. Зона регулювання забудови.

Містобудування

1. Сучасні проблеми історії та теорії містобудування. Місто як феномен штучної просторової організації середовища життєдіяльності людини.
2. Архітектурно-планувальна структура населеного пункту. Архітектурно-планувальна композиція, визначення, поняття. Її компоненти.
3. Методологічний апарат вивчення міста. Основні методи містобудівного дослідження. Розміщення архітектурних об'єктів. Передпроектний аналіз території.
4. Транспортно-планувальна організація населеного пункту. Класифікація доріг та вулиць. Основні вимоги до проектування вуличної мережі.
5. Основи формування промислової зони міста. Містобудівні вимоги до розміщення промисловості. Екологічний захист середовища.
6. Соціально-економічні засади архітектурно-містобудівного дослідження. Соціологія міського простору. Міста для суспільства.
7. Типологічний аналіз містобудівних об'єктів. Функціональний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів.
8. Аналіз художньої структури архітектурно-містобудівних об'єктів. Теорія естетичного сприйняття містобудівного середовища.
9. Громадський центр. Структура, функції, архітектурно-просторова композиція громадського центру. Система міських центрів.
10. Система благоустрою та озеленення населених пунктів.

Історія архітектури

1. Архітектура та містобудування Стародавнього Сходу. Єгипет, Ассирія та Вавилон.
2. Архітектура Античного світу. Греція та Рим.
3. Визначні риси романської та готичної архітектурних шкіл. Приклади.
4. Епоха Відродження в Італії. Її основні представники та пам'ятники архітектури.
5. Характеристика стилю бароко, основні представники та пам'ятники архітектури.
6. Загальна характеристика французької архітектури та містобудування XVII і XVIII ст. Париж та Версаль.
7. Європейська архітектура та містобудування кінця XIX та початку XX ст. Реконструкція Парижу, Відня. Лондона.
8. Архітектура «сучасного руху». Діяльність Ле Корбюзьє. В. Гропіуса, Міс Ван Дер Рое, Ф.Л. Райта тощо. Архітектура конструктивізму.
9. Архітектура країн Заходу після другої світової війни (до середини 1960-х рр.)
10. Нові стильові напрями в архітектурі країн Заходу останніх десятиріч XX століття – початку XXI століття.

11. Основні періоди в історії сучасної вітчизняної архітектури ХХ-ХХІ століття. Їх характерні ознаки.

Дизайн архітектурного середовища

1. Дизайн архітектурного середовища (історичний аспект).
2. Міське середовище як об'єкт дослідження та проєктування. Типологія архітектурного середовища.
3. Елементи і принципи дизайну інтер'єру. Архітектурні стилі в інтер'єрі.
4. Ландшафтний дизайн. Елементи комплексного благоустрою території.
5. Колір в дизайні архітектурного середовища.
6. Функціональні основи архітектурного дизайну. Структура архітектурного простору.
7. Дизайн середовища громадського призначення.
8. Дизайн виробничого середовища.
9. Дизайн середовища проживання людей з обмеженими здібностями.
10. Фактори, що впливають на просторові параметри середовища проживання.

ІІІ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Предметна комісія оцінює усні відповіді вступника (на кожне питання білету окремо) за такими критеріями:

41 - 50 балів – вступник дав правильну та вичерпну відповідь на поставлене запитання, продемонстрував глибокі знання, розуміння питання та літературних джерел, уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ, навів приклади.

25 - 40 балів – вступник загалом відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, припустився незначної помилки у використанні поняття запитання, показав у цілому задовільні знання літературних джерел.

5 - 24 бали – вступник дав неповну відповідь на запитання, не навів відповідної аргументації, показав незадовільні знання в розумінні понятійного апарату відповідного питання і спеціальної літератури.

0 - 4 бали – вступник дав неправильну відповідь на запитання, показав відсутність знань в розумінні понятійного апарату відповідного питання або взагалі нічого не відповів.

ІV. Література

1. Акуленко В. І. Охорона пам'яток культури в Україні. 1917 – 1990. К.: Вища школа, 1991. 274 с.
2. Арутюнова І. В., Шерстобітов В. В. Одеса, що минає: монографія. Одеса: видавництво КП ОГТ, 2018. 134 с.

3. Бевз М. Комплексні наукові дослідження в реставрації пам'яток архітектури: Колективна монографія під ред. проф., д. арх. Миколи Бевза – Львів: НУ «Львівська політехніка», вид-во «Растр-7», 2022 – 346 с., URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/175/kompleksnidoslidzhenniamonografia2022.pdf>
4. Білоконь Ю.М. Проблеми містобудівного розвитку території: навчальний посібник. За ред. І.О. Фоміна. Укрархбудінформ. Київ, 2001. 80 с.
5. Білоконь Ю.М. Територіальне планування в Україні: європейські принципи та національний досвід, Київ. Логос, 2009. 45 с.
6. Вершинін В.І. Еволюція архітектури промислових споруд: Навч. посібник для ВНЗ. Одеса: Астропрінт, 2006. 150 с.
7. Глазирин В.Л., Шкрабик Й.В. Основи містобудування: навчальний посібник Одеса: ОДАБА, 2018, 242 с.
8. Гнесь І.П. Багатоквартирне житло: тенденції еволюції. Монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2013. 652 с.
9. Грицюк Л. С. та ін. Проектування закладів харчування. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки 2012. 184 с.
10. Дідик В.В., Максим'юк Т.М. Естетика та композиція ландшафту. Проектування ландшафтних об'єктів: композиція та естетичні засади. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки 2012. 244 с.
11. Древаль І.В. Теорія містобудування: [конспект лекцій]. ХНУМГ ім. О.М. Бекетова. Харків, 2017. 43 с.
12. Єжов В.І. Єжов С.В. Єжов Д.В. Архітектура громадських будівель та комплексів, Київ: 2006. 30 с.
13. Єжов В.І., Слепцов О.С., Гусєва Є.В. Архітектурно-конструктивні системи цивільних будівель. (Історія. Передумови розвитку, пошук, перспективи): Навч. посібник для студ. архіт. вузів В. І. Київ. КНУБА. К.: Ліценз та Арх: АртЗк. 1998. 331 с.
14. Заваріхін С.П. Архітектура: композиція та форма: підручник. Юрайт. 2019. 186 с.
15. Ковальський Л.М. Кузьміна Г.В., Ковальська Г.Л. Архітектурне проектування висотних будинків: навчальний посібник. За загальн. ред. Л.М. Ковальського. Запоріжжя: Привозпрінт, 2012. 123 с.
16. Кодін В.О. Конспект лекцій з дисципліни «Основи реконструкції історичних міст» для студентів 5 курсу архітектурного напрямку 6.060102-«Архітектура». Харків: ХНАМГ, 2008. 64 с.
17. Колін Еллард. Середовище проживання. Як архітектура впливає на нашу поведінку та самопочуття. Альпіна Паблішер. 2018. 288 с.
18. Лінда С.М., Моркляник О.І. Типологія громадських будівель і споруд, Підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2015, 348 с.
19. Линник І.Е. Інженерна підготовка територій населених місць: Навчальний посібник. Харків: ХДАМГ, 2003. 337 с.
20. Лукомська З.В., Василишин В.Я. Основи реконструкції та реставрації архітектурних комплексів: навч. посіб. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. 136 с.
21. Малашенкова В.О. Реабілітаційні центри для дітей з обмеженими можливостями. Монографія. Одеса: ОДАБА, 2020. 122 с.
22. Мезенцев К., Олійник Я., Мезенцева Н. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін: [монографія]. Фенікс. Київ, 2017. 438 с.

23. Містобудування: Довідник проектувальника / Т. Панченко, М. Дьомін, В. Макухін та ін.; за заг. ред. Т.Ф. Панченко. К.: УкрархбудІнформ, 2006. 192 с.
24. Панченко Т.Ф., Сторожук С.С. Одеса: містобудівні особливості розвитку приморського міста. Монографія. Одеса:ОДАБА, 2022. 196 с.
25. Панченко Т.Ф. Ландшафтно-рекреаційне планування природно-заповідних територій. К: Логос, 2015. 176 с.
26. Петришин Г.П., Посацький Б.С., Криворучко Ю.І. та ін. Містобудівне проектування. Частина I: Місто як об'єкт проектування. Навчальний посібник Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2016. 328 с.
27. Петришин Г.П., Посацький Б.С., Криворучко Ю.І. та ін. Містобудівне проектування. Частина II: Проектування структурних елементів міста. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2017. 288 с.
28. Петришин Г.П. та ін. Історичні архітектурно-містобудівні комплекси: наукові методи дослідження. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2006. 212 с.
29. Посацький Б.С., Король Є.І. Кознарська Г.Є. Архітектурний образ міста. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2019. 140 с.
30. Рєпін Ю. Просторове місто. Теорія та практика. Фенікс. 2009. 270 с.
31. Русанова І.В., Шульга Г.М. Інженерний благоустрій територій. Підручник. Видавництво Львівської політехніки. Львів, 2020. 260 с.
32. Саркісов С.К. Інновації в архітектурі. Ліброком. 2012, 342 с.
33. Савицька О.С., Інякіна А.А. Естетика міського та природнього довкілля. Конспект лекцій. Одеса:ОДАБА, 2024. 51 с.
34. Савицька О.С., Інякіна А.А. Історія архітектури та містобудування. Конспект лекцій. Одеса:ОДАБА, 2024. 79 с.
35. Савицька О.С., Інякіна А.А. Комплексне дослідження містобудівного простору. Конспект лекцій. Одеса:ОДАБА, 2024. 122 с.
36. Смирнова О.В. Типологічні основи формування інноваційних будівель у міській середовищі: монографія. Харків. нац. ун-т гір. госп-ва ім. А. Н. Бекетова. Харків: ХНУГГ ім. А. П. Бекетова. 2018, 189 с.
37. Сторожук С.С. Промислова інфраструктура. Навчальний посібник. Одеса:ОДАБА, 2021. 75 с.
38. Сторожук С.С., Овсянкін О.П. Сучасна транспортна та інженерна інфраструктура міста. Конспект лекцій. Одеса:ОДАБА, 2023. 80 с.
39. Тимофієнко В.К. Історія української архітектури. Техніка. 2003. 145 с.
40. Тимохін В.А. Основи містобудування. Навчальний посібник. ІЗМН. Київ, 1996. 2016 с.
41. Хюіари Френч. Історія архітектури. Астрель. АСТ. 2003. 144 с.
42. Чень Л.Я. Основи наукових досліджень у реставрації пам'яток архітектури. Навчальний посібник. Друге видання, виправлене і доповнене. Львів: Львівської політехніки. 2016. 152 с.
43. Чепелик В.В. Український архітектурний модерн. К.: КНУБА. 2000.
44. Черкес Б.С. Лінда С.М. Архітектура сучасності: остання третина ХХ -початок ХХІ століть. Навчальний посібник. Друге видання. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2014. 384 с.
45. Яременко І.С. Методичні вказівки по вивченню лекційного курсу «Сучасна зарубіжна архітектура», розділ «Архітектура 1970-1990-х років». Одеса:ОДАБА, 2005. 32 с.